щодо переоцінки довгострокових активів. Труднощів додає відсутність активного ринку в Україні, який міг би вирішити дані проблеми. На нашу думку, щодо переоцінки довгострокових активів є більш доцільними та виваженими норми МСБО 16, які сприяють зниженню ризику спотворення фінансових показників суб'єктів господарювання України.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 10.07.1999 р. № 996-XIV, зі змінами [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджений наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р., зі змінами [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00.

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014.

УДК 336.225

Малишкін О.І.,
д.е.н, професор кафедри обліку і оподаткування,
Державний університет інфраструктури і технологій (м. Київ)

ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТА СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ТА ДИРЕКТИВ ЄС

Склад зовнішньої звітності суб'єкта суспільного інтересу (ССІ) можна поділити на групи: фінансова, нефінансова (соціальна, інтегрована), податкова, статистична. До кожної з них причетна бухгалтерія підприємства. Перша група регулюється МСБО/МСФЗ, друга – є довільною або спирається на МС інтегрованої звітності, третя і четверта – національними нормативними актами. Крім того, на практиці в середині ССІ ще складається внутрішньогосподарська (управлінська) звітність, до якої також мають дотик бухгалтери підрозділів підприємства. Усі або переважно усі форми звітності замикаються на головного бухгалтера ССІ, який їх підписує. З цього можна зрозуміти обсяг звітних показників, який підлягає розкриттю у звітах ССІ щомісяця, щокварталу, щороку.

Ускладнення у складанні фінансової звітності полягають, головним чином, у необхідності застосовувати МСБО/МСФЗ, що зі зрозумілих причин на сьогодні є доволі складним процесом для переважної кількості бухгалтерів України. Додають складнощів і нові форми – звіт про платежі на користь держави та звіт про управління. Відповідно до закону про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні такі звіти віднесено до категорії фінансових. Такий підхід відповідає нормам Директиви 2013/34/ЄС. Проте фактично, за нашими дослідженнями, більшість показників останніх двох звітів є не фінансовими.

Група підприємств має складати консолідовані звіти, у тому числі, й звіт про управління і про платежі на користь держави, що також є значною проблемою для консолідаторів.

Ще не розроблена і не затверджена Мінфіном України таксономія, яка має сприяти полегшенню у складанні (для бухгалтера) і перевірках достовірності (для аудитора, податкового інспектора), а отже, і у розумінні фінансової звітності усіма користувачами таких звітів. На наш погляд, таксономія має розповсюджуватися не лише на традиційні форми ФЗ (баланс тощо), а й на звіт про платежі на користь Уряду держави та звіт про управління, оскільки їх віднесено до складу фінансових.

Значне навантаження на бухгалтерії ПАТ складає підготовка фінансової звітності на адресу НКЦПФР, вимоги якої до складу звітів виходять за рамки вимог традиційних користувачів і відрізняється значним обсягом.

Додатковий обсяг інформації фінансового характеру закладається і в інтегровану звітність (ІЗ), яку складають все більше ССІ. За даними І. Деруна в Україні налічується близько 40 компаній, які складали і публікували ІЗ (публікація 2017 року) [1, с. 201]. За нашими спостереженнями, ознаки інтегрованої звітності спостерігаються в ПАТ «Оболонь», «Нібулон», «Артеріум», «Тетра Пак», "lifecell", «Київстар» та інших. При аналогічності звітів мають місце відмінності у структурі звітів. Так, ПАТ «Оболонь» приділяє більше уваги економічним показникам діяльності, ТОВ "lifecell" – персоналу компанії [2, с. 31].

Формат ІЗ ні на інтернаціональному, а ні на національному рівнях не затверджується. Компанія, що добровільно прийняла рішення звітуватися, самостійно визначає і формат, і структури звіту. У дискусіях щодо переваг і недоліків ІЗ превалюючою думкою останніх публікацій є теза, що ІЗ слід розглядати як певну альтернативу фінансової звітності [3, 4, 5].

При цьому часто це робиться абстрактно на підставі світових тенденцій у розвитку звітності в загалі. У будь якому випадку таблиці і текст звітів складають певні служби компанії. І постає питання – яку інформацію для ІЗ має готувати бухгалтерія компанії? Пропонуємо такий розподіл повноважень, коли бухгалтерська служба відповідно до статусу і посадових обов'язків підрозділів компанії готує фінансову інформацію бухгалтерського змісту: дохід та прибуток (збиток); податки та акцизи; заборгованість; активи; власний капітал. Тобто мова йде про розшифровку або агрегування статей фінансової звітності. За нашими дослідженнями у складі ІЗ ПАТ «Оболонь» за 2015, 2016 роки частка бухгалтерсько-фінансової інформації складала приблизно 18-20 % [6]. Решту інформації готують інші служби компанії. З цього можна зробити висновок: інтегровану звітність лише частково можна назвати бухгалтерсько-фінансовою.

Це означає, що ІЗ не у повній мірі є об'єктом бухгалтерського обліку. Відповідно такий стан речей має вплинути і на думки дослідників сфери бухгалтерського обліку України – на скільки сфера ІЗ є сферою, де спеціалісти бухгалтерського обліку мають підстави робити глобальні висновки.

Список використаних джерел

1. Розвиток національної системи бухгалтерського обліку і контролю в Україні в умовах євроінтеграції: монографія / за заг. редакцією Мельник Т.Г. – К.: Кондор - Видавництво, 2017. – 226 с.

2. Гармонізація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах України в контексті нормативів ЄС: монографія / [О.І. Малишкін, К.В. Безверхий, І.С. Ковова, С.М. Семенова, С.М. Шуляренко, В.П. Карєв]; за наук. ред. О.І. Малишкіна. К.: «АртЕк», 2018. – 418 с.

3. Безверхий К.В. Генезис інтегрованої звітності у світі / К. Безверхий // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2017. – № 3 (85). – С. 87-96.

4. Грищенко І.О. Тенденції та проблеми формування інтегрованої звітності суб'єктами господарювання // Молодий вчений.– 2014.– №2. – С. 31-34.

5. Єршова Н.Ю. Розвиток методологічних основ формування інтегрованої звітності / Н. Ю. Єршова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2016. – Вип. 1 (1). – С. 451-459.

6. Сайт ПАТ «Оболонь» [електронний ресурс]: https:// obolon.ua/

УДК 657

Мичак Н.О.,
аспірант кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ, УТРИМУВАНИХ ДЛЯ ПРОДАЖУ, В ЧАСТИНІ ЇХ ВПЛИВУ НА ЛІКВІДНІСТЬ БАЛАНСУ (ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність дослідження визначається тим, що у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності різних країн необоротні активи, утримувані для продажу (далі – НАУП), належать до різного складу активів (Великобританії, Польщі, Франції – до оборотних; у США – до необоротних), що свідчить про неврегульованість такого складу на міжнародному рівні, незважаючи на дотримання українськими підприємствами норм міжнародних стандартів, зокрема МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [1]. Оскільки в українській практиці НАУП обліковуються у складі товарів, на відміну від обліку НАУП у інших країнах, де НАУП до товарів не відносяться, це створює чимало проблемних питань, які виникають не лише у сфері бухгалтерського обліку, а й економічного аналізу, зокрема питання впливу НАУП на ліквідність.

Питання аналізу ліквідності як частини аналізу фінансового стану підприємств досліджували М.Д. Білик, В.М. Вовк, А.М. Герасимович, П.Л. Гордієнко, Р.А. Костирко, В.О. Подольська, Ю.С. Цал-Цалко, М.Г. Чумаченко, О.О. Шеремет та ін. Вони здійснювали групування активів за ступенем ліквідності, проте не достатньо досліджували питання, до якої групи ліквідності відносяться НАУП, що свідчить про відсутність комплексного підходу до структуризації активів у Балансі (Звіті про фінансовий стан) (далі –